

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до
критеріїв, затверджених постановою Кабінету Міністрів України
від 18 квітня 2023 р. № 348»

1. Мета

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до критеріїв, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2023 р. № 348» (далі – Проєкт постанови) розроблено з метою актуалізації окремих положень Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки середнього та малого підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2023 р. № 348 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та для підтримки середнього та малого підприємництва», та забезпечення відповідності національного акта законодавства у сфері державної допомоги суб'єктам господарювання актам права Європейського Союзу (acquis ЄС).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки середнього та малого підприємництва, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2023 р. № 348 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та для підтримки середнього та малого підприємництва», було прийнято з метою імплементації відповідних положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), створення належних правових механізмів реалізації положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) та ефективного функціонування системи контролю й моніторингу державної допомоги.

Згідно із статтею 267(1) Угоди про асоціацію для виконання зобов'язань, зазначених у статтях 262 – 266 цієї Угоди, Україна, зокрема, має прийняти національне законодавство про державну допомогу.

Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію Сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263(3) або 263(4) цієї Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із

застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.

Статтею 262(3)(a)(e) Угоди про асоціацію встановлено, що може вважатися сумісним з належним виконанням цієї Угоди допомога для сприяння економічному розвитку регіонів із надзвичайно низьким рівнем життя або із суттєвим рівнем безробіття та допомога для досягнення цілей, дозволених відповідно до правил ЄС щодо горизонтальних блоків виключень та правил щодо горизонтальної і галузевої державної допомоги, яка надається відповідно до викладених у них умов.

Умови сумісності (допустимості) державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів, зокрема, визначено статтями 13 та 14, для підтримки середнього та малого підприємництва, – зокрема, статтями 17, 18, 19, 22 Регламенту Комісії (ЄС) від 17.06.2014 № 651/2014 «Про визнання окремих категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком при застосуванні статей 107 та 108 Договору про функціонування Європейського Союзу» (зі змінами).

При цьому Регламентом Комісії (ЄС) від 23.06.2023 № 2023/1315 «Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 651/2014 про визнання окремих категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком при застосуванні статей 107 та 108 Договору про функціонування Європейського Союзу та Регламенту (ЄС) № 2022/2473 про визнання окремих категорій допомоги підприємствам, які займаються виробництвом, переробкою та маркетингом продуктів рибальства та аквакультури, сумісними з внутрішнім ринком при застосуванні статей 107 та 108 Договору про функціонування Європейського Союзу» було внесено зміни, зокрема, до статей, які встановлюють правила надання державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів та для підтримки середнього та малого підприємництва.

Отже, для належної реалізації Комітетом передбачених Законом повноважень виникла потреба в актуалізації окремих положень чинної постанови Кабінету Міністрів України від 18.04.2023 № 348 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва» відповідно до норм європейського законодавства, а саме: Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014 «Про визнання деяких категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком при застосуванні статей 107 та 108 Договору» (зі змінами від 23.06.2023).

Враховуючи, що Конституцією України закріплено стратегічний курс на набуття Україною повноправного членства в Європейському Союзі та що 14 грудня 2023 року Європейська Рада ухвалила рішення про початок переговорів з Україною для вступу до Європейського Союзу, для подальшої підготовки потрібно, зокрема, забезпечити функціонування удосконаленої системи моніторингу й контролю державної допомоги суб'єктам

господарювання в Україні відповідно до вимог, передбачених Угодою про асоціацію.

У зв'язку з наведеним, прийняття та реалізація положень Проекту постанови є одними з умов подальшої підготовки України до членства в Європейському Союзі, що вкрай важливо для України в період воєнного стану та післявоєнної відбудови держави.

3. Основні положення проекту акта

Проектом постанови пропонується внести зміни до:

- Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2023 р. № 348, щодо:

доповнення термінами «завершення здійснення інвестицій», «та сама або подібна господарська діяльність»;

уточнення сфер діяльності суб'єктів господарювання, на які не поширюється дія цих критеріїв;

відшкодування податку на додану вартість, яке здійснюватиметься відповідно до закону та не враховуватиметься під час визначення максимального розміру державної допомоги;

визначення правил поєднання державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів із будь-якою іншою державною допомогою;

визначення строків публікації інформації надавачем державної допомоги;

уточнення обсягу допустимих витрат, які можуть покриватися за рахунок державної допомоги для суб'єктів середнього та малого підприємництва;

уточнення розрахунку максимального розміру державної допомоги для реалізації інвестиційного проекту, зокрема, у частині збільшення показників розміру допустимих витрат, щодо якого надавач державної допомоги може застосовувати розрахунок максимального розміру державної допомоги;

уточнення інвестицій, які вважаються частиною єдиного інвестиційного проекту;

зобов'язання для отримувача державної допомоги в частині уточнення строку переміщення діяльності;

доповнення умови надання державної допомоги, дотримання якої передбачатиме виконання надавачем державної допомоги умов допустимості державної допомоги, визначених у пункті 22 цих критеріїв;

- Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки середнього та малого підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2023 р. № 348, щодо:

доповнення терміном «стартап»;

форм надання державної допомоги для підтримки стартапів;

визначення строків публікації інформації надавачем державної допомоги;
збільшення показників максимального розміру державної допомоги для підтримки стартапів;

відшкодування податку на додану вартість, яке здійснюватиметься відповідно до закону та не враховуватиметься під час визначення максимального розміру державної допомоги;

визначення правил поєднання державної допомоги для підтримки середнього та малого підприємництва з будь-якою іншою державною допомогою.

4. Правові аспекти

Правовими підставами розроблення Проекту постанови є:

Конституція України;

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;

Регламент Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014 «Про визнання деяких категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком при застосуванні статей 107 та 108 Договору» (зі змінами від 23.06.2023);

Повідомлення Європейської комісії «Керівні принципи регіональної державної допомоги» від 29.04.2021 (2021/C 153/01);

Закон України «Про Антимонопольний комітет України»;

Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація Проекту постанови не матиме впливу на надходження та витрати державного чи місцевого бюджетів України, тому фінансово-економічні розрахунки не наводяться.

6. Позиція заінтересованих сторін

Публічні консультації будуть проведені відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 84, ст. 2945).

Реалізація положень Проекту постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тобто не

потребує позиції відповідних заінтересованих сторін: уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тобто не потребує позиції Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Реалізація положень Проекту постанови може стосуватися соціально-трудова сфери, тобто потребує погодження Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні, Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні.

Проект постанови потребує погодження Міністерством фінансів України, Міністерством економіки України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України, а також буде надіслано Державній регуляторній службі України для отримання позиції та Урядовому офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України для проведення експертизи на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу (acquis EC).

Проект постанови буде надіслано Міністерству юстиції України для проведення його правової експертизи.

7. Оцінка відповідності

Проект постанови містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, а саме, зазначених у статтях 262 – 267 Угоди про асоціацію.

Водночас у Проекті постанови відсутні положення, що:
стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією;
створюють підстави для дискримінації.

Проект постанови буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для проведення антикорупційної експертизи.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи Проекту постанови не проводилися.

8. Прогноз результатів

Прийняття Проекту постанови дозволить актуалізувати окремі положення Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки середнього та малого підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2023 р. № 348 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та для підтримки середнього та малого підприємництва», та забезпечити відповідність національного акта законодавства у сфері державної допомоги суб'єктам господарювання актам права Європейського Союзу (acquis ЄС).

Реалізація Проекту постанови не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Інформація у вигляді таблиці за запропонованою формою щодо впливу на інтереси заінтересованих сторін надається в додатку до пояснювальної записки.

Додаток: на 1 арк. в 1 прим.

Голова Комітету

Павло КИРИЛЕНКО

« ___ » _____ 2024 р.

Інформація про вплив реалізації Проекту постанови на інтереси
заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
<p>1. Суб'єкти господарювання (отримувачі державної допомоги).</p> <p>2. Надавачі державної допомоги.</p>	<p>Позитивний.</p> <p>Удосконалення нормативно-правової бази при здійсненні оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та для підтримки середнього та малого підприємництва.</p>	<p>Актуалізація деяких положень критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки середнього та малого підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2023 р. № 348, та забезпечення відповідності національного акта законодавства у сфері державної допомоги суб'єктам господарювання акту права Європейського Союзу (acquis ЄС).</p>